

PREPORUKE

PREPORUKA KOMISIJE (EU) 2017/1803

od 3. listopada 2017.

o poboljšanju zakonitih putova za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2017) 6504)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 292.,

budući da:

- (1) Preseljenje je važan alat za zaštitu prisilno raseljenih osoba i jasan dokaz globalne solidarnosti s trećim zemljama jer im se olakšava pritisak zbog dolaska velikog broja osoba koje bježe od rata ili progona. Budući da se opasni i nezakoniti migracijski tokovi zamjenjuju sigurnim i zakonitim putovima, preseljenjem se pomaže u spašavanju života, doprinosi smanjenju nezakonitih migracija i upravljanju migracijskim pritiskom te slabljenju krijumčarskih mreža. Stoga je preseljenje i važan element sveobuhvatne EU-ove migracijske politike i politike azila.
- (2) Tijekom krize na Sredozemlju u rujnu 2015. institucije Unije odmah su reagirale na hitnu situaciju prouzročenu iznimno velikim migracijskim tokovima u toj regiji i pozvale na donošenje kratkoročnih i dugoročnih mjera, koje su obuhvaćale uređivanje migracijskih tokova izvan EU-a, osiguravanje djelotvorne kontrole naših vanjskih granica, jačanje EU-ove politike vraćanja, istodobnu reformu zajedničkog europskog sustava azila (CEAS), kao i omogućivanje boljih načina za siguran i zakonit dolazak u EU.
- (3) Kao dio hitnih mjer te s ciljem sveobuhvatnog rješavanja migracijske krize i iskazivanja solidarnosti s trećim zemljama koje su najviše pogodene globalnom izbjegličkom krizom, Komisija je 8. lipnja 2015. preporučila europski program preseljenja 20 000 osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita u roku od dvije godine ⁽¹⁾. Države članice i zemlje koje sudjeluju u Dublinskom sustavu dogоворile su se 20. srpnja 2015. da će preseliti 22 504 osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita iz zemalja Bliskog istoka, Roga Afrike i sjeverne Afrike ⁽²⁾.
- (4) Kako bi razbili mreže krijumčara migranata i migrantima ponudili alternativu kojom ne bi ugrožavali vlastite živote, EU i Turska odlučili su 18. ožujka 2016. prekinuti nekontrolirani priljev migranata koji je stvorio humanitarnu krizu, a složili su se i o nizu mjeru, među ostalim o preseljenju Sirijaca kojima je potrebna međunarodna zaštita u države članice.
- (5) Nakon Izjave EU-a i Turske Vijeće je izmijenilo Odluku Vijeća (EU) 2015/1601 ⁽³⁾ kako bi se državama članicama omogućilo da u okviru nacionalnih ili multilateralnih programa ispune svoje obveze u pogledu premještanja 54 000 podnositelja zahtjeva preseljenjem, humanitarnim prihvatom ili drugim oblicima zakonitog prihvata Sirijaca koji se nalaze u Turskoj i kojima je potrebna međunarodna zaštita.
- (6) U Deklaraciji iz New Yorka o izbjeglicama i migrantima od 19. rujna 2016., koju su donijele sve 193 države članice Ujedinjenih naroda, poziva se na pravedniju raspodjelu opterećenja i odgovornosti za pružanje podrške svjetskim izbjeglicama i njihov prihvat. Države članice Ujedinjenih naroda izrazile su namjeru proširivanja broja i vrsta zakonitih putova koji su izbjeglicama na raspolaganju kad je riječ o prihvatu ili preseljenju u treće zemlje ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije od 8. lipnja 2015. o Europskom programu preseljenja, C(2015) 3560 final.

⁽²⁾ Zaključci predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 20. srpnja 2015.

⁽³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2016/1754 od 29. rujna 2016. o izmjeni Odluke (EU) 2015/1601 o uvođenju privremenih mjer u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL L 268, 1.10.2016., str. 82.).

⁽⁴⁾ Deklaracija iz New Yorka o izbjeglicama i migrantima, dostupna na: <http://www.unhcr.org/new-york-declaration-for-refugees-and-migrants.html>.

- (7) U okviru programa dogovorenog 20. srpnja 2015. i Izjave EU-a i Turske do 20. rujna 2017. preseljeno je više od 23 000 osoba. Države članice preselile su dodatne osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita u okviru nacionalnih programa.
- (8) Samo tijekom 2016. države članice preselile su 14 205 izbjeglica, što je znatno povećanje u usporedbi s 8 155 osoba koje su preseljene tijekom 2015., 6 550 tijekom 2014. i između 4 000 i 5 000 osoba godišnje od 2010. do 2013. To povećanje naglašava dodanu vrijednost i potencijal u području preseljenja koje imaju suradnju i koordinaciju na razini EU-a. Isto tako, to je povećanje pokazatelj važnosti odgovarajućeg financiranja iz proračuna EU-a namijenjenog preseljenju, s obzirom na to da je za razdoblje od 2014. do 2017. u tu svrhu dodijeljeno 293,3 milijuna EUR.
- (9) Države članice koje još nisu ispunile obveze preuzete u okviru trenutačnih programa trebale bi to učiniti bez odgađanja. Obveze koje preostanu nakon završetka obaju programa trebale bi se prebaciti u novi ciklus preuzimanja obveza u pogledu preseljenja i pribrojiti novim obvezama koje će preuzeti države članice.
- (10) EU treba s *ad hoc* preseljenja i programa humanitarnog prihvata prijeći na stabilan okvir za preseljenje u EU. Stoga je Komisija kao dio reforme sustava azila EU-a podnijela prijedlog o uspostavi okvira Unije za preseljenje⁽¹⁾ kako bi se onima kojima je to potrebno pružili sigurni i zakoniti putovi do međunarodne zaštite. Brzo donošenje prijedloga važno je za postizanje učinkovitije, pravednije i stabilnije europske politike azila i migracija.
- (11) Radi osiguravanja dalnjih preseljenja do uspostave okvira Unije za preseljenje Komisija je na 8. forumu o premještanju i preseljenju održanom 4. srpnja 2017. pozvala države članice da preuzmu ambiciozne obveze preseljenja na temelju dogovorenih prioriteta za to razdoblje i u skladu s predviđenim globalnim potrebama Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) za 2018.
- (12) Ovom se Preporukom želi osigurati da se preseljenje nastavi u razdoblju između završetka trenutačnih EU-ovih programa preseljenja i operacionalizacije okvira Unije za preseljenje te da se prati ciklus preuzimanja obveza koji je počeo 4. srpnja 2017. u kontekstu dodatnih novonastalih potreba, kako je utvrđeno u UNHCR-ovim predviđenim globalnim potrebama za preseljenjem za 2018.
- (13) Ovom se Preporukom nastoje podržati države članice da osiguraju i poboljšaju zakonite i sigurne putove za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita. Djelujući u skladu s ovom Preporukom države članice pokazat će solidarnost s trećim zemljama u kojima se nalazi velik broj raseljenih osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita, a doprinijet će i međunarodnim inicijativama za preseljenje te boljem cjelokupnom upravljanju migrantskom situacijom. Stoga su ciljevi ove Preporuke u skladu s prijedlogom o uspostavi okvira Unije za preseljenje.
- (14) Izbor prioritetsnih regija temelji se na potrebi daljnje provedbe Izjave EU-a i Turske od 18. ožujka 2016., uključujući u okviru budućeg dobrovoljnog humanitarnog programa prihvata, nastavku preseljenja iz Jordana i Libanona te praćenja najave iz „Akciskog plana za mjere potpore Italiji, smanjenje pritiska na središnjoj sredozemnoj ruti i povećanje solidarnosti“⁽²⁾ o preseljenju iz ključnih afričkih zemalja duž središnje sredozemne migracijske rute i na putu prema toj ruti, uključujući Libiju, Niger, Čad, Egipt, Etiopiju i Sudan.
- (15) U okviru ciklusa preuzimanja obveza koji je počeo 4. srpnja 2017. države članice preuzele su do 20. rujna otprilike 14 000 obveza. Potreban je jači angažman svih država članica kako bi zajedno radile na spašavanju života i omogućavanju vjerodostojnih alternativa nezakonitim kretanjima.
- (16) Trenutačno je u svijetu 1,2 milijuna ljudi kojima je potrebno preseljenje i UNHCR opetovano poziva sve zemlje da postupno prošire svoje programe preseljenja u skladu s namjerama iskazanima u Deklaraciji iz New Yorka o izbjeglicama. U tom kontekstu i na temelju napretka postignutog od 2015. Unija bi trebala ponuditi barem 50 000 mesta za preseljenje kako bi do 31. listopada 2019. prihvatile osobe iz trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita.
- (17) Za potporu državama članicama u provedbi tog cilja iz proračuna Unije trebalo bi biti dostupno 500 milijuna EUR. Države članice mogu dobiti paušalni iznos od 10 000 EUR za svaku osobu koju presele iz prioritetsnih regija, podložno uvjetima Fonda za azil, migracije i integraciju (AMIF).

⁽¹⁾ COM(2016) 468 final.

⁽²⁾ SEC(2017) 339.

- (18) UNHCR radi na privremenom mehanizmu za hitnu evakuaciju najranjivijih skupina migranata iz Libije. EU bi s ostalim globalnim dionicima trebao doprinijeti tom mehanizmu kako bi se omogućilo da najranjivije osobe, koje su trenutačno u Libiji i potrebna im je međunarodna zaštita, zaista imaju pristup mogućnostima preseljenja. Nezakonita migracija zaustaviti će se samo ako postoji stvarna alternativa opasnim putovanjima. Stoga pri razmatranju svojih obveza u pogledu preseljenja države članice trebaju uzeti u obzir i poduprijeti tu inicijativu UNHCR-a.
- (19) U zajedničkoj izjavi o rješavanju izazova migracija i azila od 28. kolovoza 2017. predstavnici Francuske, Njemačke, Italije, Španjolske i Visoki predstavnik / potpredsjednik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, zajedno s predstvincima Nigera i Čada i predsjednikom Predsjedničkog vijeća Libije prepoznali su potrebu za organiziranjem preseljenja posebno ranjivih osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita, s obzirom na to da se migracije u čijoj su pozadini krijumčarska djelovanja smanjuju.
- (20) Najmanje 50 000 mesta za preseljenje iz prioritetnih regija koje će ponuditi Unija pridonijet će globalnim inicijativama solidarnosti za povećanje zakonitih putova, uključujući nedavni globalni poziv UNHCR-a da se omogući 40 000 mesta za preseljenje iz zemalja na središnjoj sredozemnoj ruti 2018.
- (21) Radi osiguravanja praćenja provedbe države članice trebale bi jedanput mjesечно izvješćivati Komisiju o osobama koje su preseljene na njihovo državno područje u skladu s njihovim obvezama navodeći zemlju iz koje je svaka od tih osoba preseljena.
- (22) Komisija bi trebala preispitati napredak u provedbi ove Preporuke do 31. listopada 2018. Na temelju tog preispitivanja i uzimajući u obzir cjelokupnu migrantsku situaciju u EU-u i svijetu, države članice mogile bi biti pozvane da dodatno revidiraju svoje obveze.
- (23) Ova bi Preporuka trebala biti upućena državama članicama. Pridružene su države pozvane da doprinesu zajedničkim europskim nastojanjima u pogledu preseljenja,

DONIJELA JE OVU PREPORUKU:

POVEĆANJE OBVEZA U POGLEDU PRESELJENJA

- (1) Na temelju napretka koji je postignut u provedbi trenutačnih EU-ovih programa preseljenja te kako bi se olakšao prelazak s tih programa na okvir Unije za preseljenje, države članice trebale bi ponuditi barem 50 000 mesta za preseljenje kako bi do 31. listopada 2019. prihvatile osobe iz trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita.
- (2) Države članice koje još nisu preuzele obveze u okviru ciklusa preuzimanja obveza u pogledu preseljenja koji je Komisija pokrenula 4. srpnja 2017. trebaju to učiniti najkasnije do 31. listopada 2017., a one koje su to već učinile trebale bi razmisliti o povećanju svojih obveza radi postizanja cilja.
- (3) Obveze država članica trebale bi biti usmjerene na:
- osiguravanje dalnjih preseljenja Sirijaca i državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva raseljenih zbog sukoba u Siriji iz Turske radi potpore provedbi Izjave EU-a i Turske od 18. ožujka 2016., uključujući u okviru budućeg dobrovoljnog humanitarnog programa prihvata;
 - osiguravanje dalnjih preseljenja iz Jordana i Libanona;
 - doprinošenje stabilizaciji situacije u središnjem Sredozemlju preseljenjem osoba kojima je potrebna zaštita iz Libije, Nigera, Čada, Egipta, Etiopije i Sudana, uključujući pružanjem potpore privremenom mehanizmu UNHCR-a za hitnu evakuaciju najranjivijih skupina migranata iz Libije.
- (4) Države članice pozvane su da ispune svoje obveze preseljenja što prije u bliskoj suradnji s UNHCR-om i prema potrebi uz potporu EASO-a.

PRAĆENJE

- (5) Države članice trebaju jedanput mjesечно izvješćivati Komisiju o broju osoba koje su preseljene na njihovo državno područje u skladu s njihovim obvezama navodeći zemlju iz koje je svaka od tih osoba preseljena.

FINANCIJSKA POTPORA

- (6) Kako bi ispunile obveze u pogledu preseljenja iz ove Preporuke, države članice trebaju u potpunosti iskoristiti finansijsku potporu od 500 milijuna EUR dostupnu u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju.

PREISPITIVANJE

- (7) Komisija će preispitati ovu Preporuku do 31. listopada 2018. Nakon što Komisija preispita provedbu ove Preporuke te s obzirom na cjelokupnu migrantsku situaciju u EU-u i svijetu, države članice moguće bi biti pozvane da prema potrebi dodatno ažuriraju svoje obveze.

ADRESATI

- (8) Ova je Preporuka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. listopada 2017.

Za Komisiju
Dimitris AVRAMOPOULOS
Član Komisije
